

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél „ . . . 2 frt 50 kr.
Negyed „ . . . 1 frt 25 kr.
Tanítónknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legutányosabban számítottak.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:

A SZERKESZTŐHÖZ.

Az előfizetési penzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Alleluja!

E dicső szótát áradoz ma százezrek, milliók ajakáról; e szót rebeget a kised gyengéd ajaka, az ifju hevülő keble, a férfiú erős meggyőződése, a tisztos ősz fűrtökkel borított aggastyán már-már elhaló szózata. — Mert egy eszme, egy újjáteremtő eszme van e várás ígéiben kifejezve, mely az emberi nemet újjá alkotja, a korhadtt, összeomlással fenyegető épületet halomná döntve az emberiség igaz testvériségét, a valódi, nemes egyenlőség elvét hozva létre — Számízzé e dicső szótát első elhangzásakor a szarnokság rémeit, felszabadítá a világot a korlátlan önkény kinos nyomása alól, s a szabadság szent eszméjét nyújtja a fáradt emberiségnek aján-dokul.

Mi csoda tehát, ha ezen szent esemény emléke megújuló örömmel, mondhatjuk az elragadtatás bizonyos érzetével tölti el a nemes és magasztos résztvevőket, érdeklődéssel viselő kebleket? Hol az ember, ki a keresztény világ ez előkelő napján az ünnepélyes hangulat érzetétől idegen maradhatna? Örvend a világ! — És mi bajaik?! . . .

Vajon van-e okunk öröme kelni? van-e okunk a gondok terhes felhőit a zavartalan kedélyesség, a jövő súlyos aggályait az öröm édes boldogító élvezésével felcserélnünk?

Városunk anyagi állapota a mérleg keserű esőppjeként zavarja kedélyünk pillanatnyi tehermentességét, különösen ha tekintetét velünk mindarra, minek városunkban a közjónak előnyére történni kellene. — Utcáink kövezésének szükségére folyton kísért, mint a százszor haza járó lélek, — népiskoláink kevés volta, a létezőknek szűkterjűsége, közben kézfoghatóság siralmas állapota, — mindannyi rémek, melyek csak riasztani képesek. Ha ezek s másokhoz hozzávetjük vasut ügyünk ránk nézve kedvező megoldásának mindnyagobb és nagyobb reménytelenségét, — városunk jövőjét illetőleg eddig is problematikus reményeink épen nem alkalmasak arra, hogy megfogadjuk a szentírás szavait és örvendjünk az örvendezőkkel.

De talán mégis nyílik számunkra is egy az öröm őszinte rózsáiból! — Városunk katolikus lelkipásztora ma ünnepli Felséges Urunk elismerő kegyéből a boldogságos Szűzről címzett ugrai Apátságnak székfoglalóját. — Nagy érdemek árán nyert jutalom!

Berényi Dániel Ur Ő Nagysága városunk gimnáziumában tizenöt éven keresztül fáradozott önfeláldozó buzgósággal az ifjúság nevelésében. A tanítványok ezrei, kik szerencsések valának gyengéd és szeretetteljes vezetése alatt gyermekekből érett ifjakká növekedni, arról tanuskodnak, hogy hármass magasztos czei vezérlé a nevelés-oktatás rögzös pályáján; t. i. hogy nemes erkölcsű, ismeretekben gazdag és hazafias lelkületű egyénekkel gazdagítsa a nemzetet.

S a buzgó és böles tanfőú oly buzgó kitartással követé, s oly szerencsés eredménnyel valósítá meg céljait, hogy Baja városa a halás elismerés kötelességét vélte a közserzetben álló férfiú iránt leróni akkor, midőn őt mint Kegyer egy akarattal két évvel ezelőtt a katolikus plébánia lelkészévé választá. És most midőn őt a királyi kegy ily gyorsan egyházi méltósággal tünteti ki, e kitüntetés részben visszahat magára a város közönségére is, mert utolag meggyőződhetik, hogy kiváló érdemekben gazdag férfiút választott huszezer hívőnek lelkipásztorává.

Ez képezi tehát őszinte örömrünk indokát. Mert ma, midőn gyakran az emelkedik, ki munkát sohasem ismert, midőn gyakran azt borítja el a kitüntetések áradata, ki erre talán majd csak a jövőben fog érdemessé válni, s midőn a szerényen hallgató de annál többet teremtő munkásság vajmi gyakran a tiszta öntudat érzetével kénytelen megelégnit: — lehetetlen ki nem fejeznünk őszinte örömrünknek akkor, midőn elismerés jutalmazza annak fáradozásait, ki az emberiségnek, közjónak, a közművelődésnek szóval a hazának szolgált nemes buzgalommal.

Egyáltalán nem kételkedünk, hogy városunk mélyen tisztelt közönségének igaz meggyőződését vagyunk szerencsések kifejezni akkor, midőn Berényi Dániel

Apát Ur Ő Nagyságát apáti székfoglalásának alkalmából őszintén üdvözljük azt kívánva, hogy az isteni gondviselés hosszú évekig tartsa meg nekünk Őt, az igaz művelődés nemes harcosát.

A vagyonbiztonságról.

I.

Két főtörékvés húzódik keresztül az életen, egyik a személy, másik a vagyon biztosítására irányul.

Az öklöljog ideje lejárt, az úgynevezett Isten-ítéletek világát, — tán az egy párbaj-féle esetet kivéve, rég nem eljűk, a nevelés, a folytonos művelődés nemesítette az embereket gondolkozásaikban, szokásaikban, tetteikben, az „enyém és tied“ fogalmait nemesak a velünk született jogérzék, nem csak a jó szokás, hanem törvények által is biztosítva vannak.

A törvény nyújt mindenkinek menedéket, ad erőt arra, hogy sérelmeink orvosolva legyenek, nines már többé különbség a személy, nines a vagyon között.

Az ember azonban gyarló, véges lény, mint szokás mondani hajlik a tilosra, s ha ezen ingere alkalom által táplálhatik, letér a becsület útjáról, megzavarja a jogrendet, hibázik, bünt követ el.

A hiba, a bűn leginkább két fő forrásból származik: pillanatnyi felhevülés, vagy szándékoságból, a többi válfaj ezen két főforrásra vihető vissza.

Szándékunk lévén különösen a vagyonbiztonság áttekintése, hangsúlyoznunk kell, hogy az említett két főokhoz még egy különös is járul, s ez azon irányban találja indokát, mely a mai világban annyi bajnak, annyi szerencsétlenségnek forrása: a könnyen megélhetés, munka nélküli hirdetés gazdagodás.

A mai műveltnek mondott XIX. században vörös fonálként húzódik keresztül a társadalomnak ezen metyele, s habár kiirtására sok lett is téve, a baj fenáll, mi jelzi azt, hogy nem lett minden mód, minden eszköz felhasználva.

Nézzük, mi tehát a hiány.

Ha a törvény intézkedéseit bárki

is megszegi, független bírák állítják helyre a megzavart jogrendet, törvény alapján szolgáltatnak igazságot, s nyer mindenki elégtételt.

Az egyik tényező tehát legteljesebb mértékben megvan.

Mielőtt azonban a felmerült konkrét eset a bíróság kezébe kerül, mint a gyakorlati élet mindennapi tapasztalása mutatja, első, sőt mondhatni a legfontosabb teendő a rendőrség vállaira nehezu.

Ez tehát a második tényező.

Igaz, van a törvényhatóságoknak, van minden egyes községnek saját rendőrsége, s még is ebben kell a hibát felkeresni, hisz a másik tényezőhöz szó nem fér.

Első pillanatra lehetetlennek látszik a rendőrségben keresni a hibát, pedig kis utánnézés, s kész az eredmény.

Tán országszerte sehol sincs azon sajátságos állapot, mint megyénkben, s mi bajaik is csak ez évben léptünk az igazi ösvényre, — hogy divat, sok helyütt pedig szükség az úgynevezett felelős csendőrség.

Már magában véve absurdum az, hogy a vagyonbiztonság quasi árendába adatik, de eltekintve ettől, azon végzetlen szomorú példát látjuk, hogy a felelős őrség árendásai épen azon egyének, kik a vagyonbiztonságot leginkább veszélyeztetik, ezen körülményt nem csak tudják, de a mi a legszomorúbb, épen azért fogadják fel a czéges egyéneket, hogy azoknak legyen miből élni, dolog-nélkül, fáradság nélkül.

Igaz, van ebben — látszólag — logika; mert ha van keresete a rest, s oly embernek, ki lopásból szokott élni, s ha ezen ember csendő; még pedig felelős a kárért, úgy tűnik fel az első pillanatra, hogy az ily ember nem fog lopni többé, mert sajátjából fizeti meg a kárt; pedig épen ebben a tévedés.

A megrögzöttnek vérebe ment át, természetévé váltott, hogy lopjon, lopni fog az leginkább ugyan a szomszéd há-tárban, de saját területén is.

Mi történik a kártérítésnél? Káros bejelenti károsát, azt liquidálják, ha nines tettes, veszendőbe ment vagyonának felélev is megelégszik, pl. ha A-tól 100

ÜDVÖZLET,

MELYET

NAGYSÁGOS ÉS FŐTISZTELENDŐ

BERÉNYI DÁNIEL

ÜR

A BOLD. SZÜZRŐL CIMZ. UGRAI AP. AT

Ő NAGYSÁGA

SZÉKFOGLALÓJÁNAK

ALKALMÁBÓL

1881. évi ápril hó 17-én

tisztelete jeléül nyújt

A ZIRC-CISZTERCI REND

BAJAI TÁRSÁGA.

Föl! dalra föl! örömek szent dalára
Magasra törjön lelkesült dalunk!
Az érzelm hevíljon föl szívünkben
El! messze tünjek minden bánatunk!
Az érdemeknek van ma virradatja
Széled érénynek kelt föl ünnepe . . .
Miert ne nyilna hát dalokra ajkunk,
Öröm szaván miért ne zengene?

A földi létnek változó folyásán
A munka az, mely embert ékesit,
Ha szent törekvés tiszta öntudattal
Szívet dagaszt és tette fölhevít . . .
Ki fáradozott, ki vitt a munkaharcban
Nemes erővel hosszú éveken
Te nálad! ott ki küzdött szentebb hévvel
Hol munkadíjjul csak tövis terem?

Dicső vezér! ki évek nagy során át
Lobogtatád az ész szövétnékét,
Virrasztva éjben s nappal örön állva
A szent tudás lángját Te éltetéd!
Hogy szent igazság hasson a kebelbe,
Mely nagy esennen várta jószavad;
Hogy szent világ gyuladjon föl körüléd,
Üzzön homályt és irtson lelki bajt!

Dicső vezér! ki szónak pallosával
Sújtád a bűnt, az erköcs metyelét;
S nem fáradó ajakkal óva, esdve,
Viselted évek fárasztó hevét!
Hogy szép érénynek illatos virága
Fakadjon gondos őtalmad alatt,
Hogy szívemesség újra ékesítse,
A már-már pusztá s hervadt vázakat.

Dicső vezér! ki éltednek világát
Nyújtád azoknak hű szövénékül,
Kik gyenge ifjak, longe nád levén még,
Gyakorta buknak óvó kéz nélkül!
Könnyű nekik az életnek porondján
Hős bajnokul meggyőzni véseket,
Szerencse csillaguk kíséri őket
Dicső vezér! dicső teneled!

Vezér valál vezére ifju népnek . . .
S e küzdporondot másik váltja föl.
Atya levél, ezer hívőnek atyja,
Kiket nyerte Anyánknak kebléről.
S vaj! más levél-e új utakra lépve
Vajjon szivednek dobbanása más?
Vezér valál! Most pásztor és atya vagy,
Szegények gyáma . . . im a változás

De jól így! A munkabíró kézzel
Vezesd a nyájt örök hona felé;
Torulj könyűt a szenvedő szeméről,
Ki bánatát ajkára fölvevé!
S bár elriad elméd a gondolatól
Babérdat hogy így dicsőbbre fűz . . .
De épen ez, mit szívünk látni vágyik,
Mín lelkesülni keblünk vágya úz!

Igy szép a lét! ha érdemek deréje
Borus egünket néha meglepi,
Ha nagy érények éltető világa
E zavaros felhőt szétveri . . .
Derű azoknak érdemid varázsa
Kik hű kebelrel tisztelik neved;
S hogy ezrek száma im ezeknek:
Dicső vezér! ez is tenérdemed!

Az öntudat a fáradoalmak díja —
Nemes küzdés, nemes jutalma az . . .
De rejte van a szívnek mély ölében
Nem példa az, hanem csak önvigasz . . .
A nagy világnak példa kell és jelszó,
Mely lángba vessen elmét és szívet . . .
S im messze hangzik a királyi szótát!
Dicső vezér! ez is tenérdemed!

Légy üdvöz hát! szelid érényid polcán!
Nemes szíved méltó jutalma az!
Nemes szívednek, melynek dobbanása
Azért hevül, mi szent, jó és igaz!
Kísérje üdv e méltóságod útját
És őgi kegynek áldó harmata . . .
S ha teljesül szívünk e vágyódása
Az lesz nekünk igaz Alleluja!

frtot érő 10 lopatott el, kap A. 50 frtot; a felelős csendőrnek marad szintén 50 frt; de menjünk tovább.

Egy határban kár eset történt, a lopott holmi a másik határban élő, sőt uralkodó felelős csendőrséghez szállították, ott biztos helyen lesz, vagyis a felelős csendőr tolvaj is, őrgazda is.

Nem akarjuk állítani, hogy nincs ezen szabály alól kivétel, de az tény, hiteles adatok igazolják, hogy rendszert ezen törvényes lepel alatt úgy lesz kijátszva a törvény.

Számos példa fekszik előttünk, melyekből kétségtelenül kitűnik, hogy az olyan lopott dolog, mely egyszer a felelős csendőr kezébe került, nyom nélkül eltűnik.

A czéges őr felügyelet alatt nem áll, szabadon megy ide-oda a napnak bármely órájában, s ha van neki üzlete, van oly dolog keze alatt, melyet biztos helyre kell elhelyezni, mehet vidékre is, hisz a kárt kutatni kötelessége, ki gondolná azt, hogy éppen a kutató felelős csendőr rakja kutatásai alatt biztos helyre a lopott dolgokat?

Halomszáma ismerünk eseteket, hogy a nyomozás, a vizsgálat felelős csendőrig vezet vissza, de a világosság csak is addig terjed, azután már pokoli a setétség, a szem nem lát, ott a megsemmisülés.

(Folyt. köv.)

A közigazgatási bizottságnak

1881. április 15-én megtartott üléséről a következő tudósítást vesszük:

Az előző tisztséget Jankovich Aurél főispán ur ő mőltóságá viselte, s elintézték nyertek a következő ügyek:

1. Krishaber Ignácznak Fischer Samu ellen indított bérkövetelési perében, melyben felperes a bírói illetőség tekintetében a közigazgatási utról rendes törvénykezési utra utasított, a közig. biz. által a bírói illetőség megállapított.

2. Heutler Jakabnak az izr. hitközség ellen 1000 frt s jár. iránt indított keresetében a közig. biz. mint II-od fokú hatóság határozata ellen beadott felelőbevitelt az okból utasított vissza,

mert két egybehangzó határozat ellen felelőbevitelt helye nincs.

3. A népszámlálásnál működött 7 számláló ügyöröknek, kik nem ingyen vállalkoztak, munkálkodásukért 10 napra napidíjjak lettek megállapítva.

4. Kovács Ferenczének Baján levő zugiskolája bezáratni rendeltetett.

5. A vallás és közoktatásügyi miniszter azon leirata mely szerint a külföldön oklevelet nyert tanítók, ha csak oklevelük nem nostrifikáltak, illetve a vizsgát valamely hazai tanintézetben ki nem állották, nem alkalmazhatók, az iskolásokkal, izr. hitközségekkel és Nitschner Johanna magán tanintézet tulajdonosával mihez tartás végett közölni rendeltetett.

6. Olvastattak a belügyminiszter leirata, mely szerint a magyarországon nem honosak erdőőri esküre nem bocsájt-hatók: tudomásul vétetett.

Ezeket kivül a kötelezett szokások havi jelentések is letárgyaltattak.

Különfélék.

© Jankovich Aurél főispán ur ő mőltóságá nevével együtt f. hó 14-én reggel érkezett körünkbe. Főispán úrnak hivatalos teendői lévén, a husvéti ünnepeket is körünkbe töltik. Midőn ez alkalomból boldog ünneplést kívánunk szeretett főispánunk és tisztelt családjának. Óhajtuk, hogy minél hamarabb következze be azon idő, hogy lakását állandóan Bajára helyezze.

* Allaga Géza és Odry Lehel művészeink holnap reggel érkeznek Bajára, hogy a hangversenyben közreműködjenek, s mint sajnálattal értesülünk. Már kedden reggel Bpestre távoznak. Szívünkől üdvözlőnk a haza nagynevű művészeit, kik a város közönségét, közreműködésükkel valóban megistélik. A hajó állomásnál a szoborbizottság küldöttsége fogja a város vendégeit üdvözlőn.

© Nagys. Berényi Dániel Apát Ur székfoglalójának alkalmából a e. e. ezéla alakult dalárda Matussek Antal úr vezérlete alatt ma d. e. 10 órakor a plebánia templomban tartandó ünnepélyes nagy misén előadja Gounod II. számú miséjét; a magánrészeket Hönig és Kollár urak adják elő.

Háromszor is megállt, hogy vissza forduljon, de mindig észbe jutott igérete, előtte látta Juliska bánatos arcát s újra folytatta útját. A kunyhóhoz érve, Pistát a kunyhó előtt — fűvön hanyatt fekvé találta, kezében furujával. Kalapja mellette hevert; hosszú haja rendetlenül takarta arcát.

— Oh mily szép — suttogá Lidika — mily boldogság tőle szeretettni: tán éppen furulyázás közt lepte meg az álom. Vajjon mit álmodhatik? Talán Juliskáról? ... de hisz nem tudja, hogy őt szereti ... azonban ... Lidika elsápadt. Jötté őta mindig Pistán nyugodott szeme, de mindeddig sem ajkát, sem mellét nem látta mozogni. Közelebb hajolt hozzá s látva Pistát nyitott szemét, sápadt arcát, mely barnasága miatt megszíról nem látszott, s szederjes ajkát, elsőként magát s melléje térdelve rázni kezdte. Pistát nem ébredt fel.

Pista! Pista! kelj föl, ébredj fel, én vagyok Vági Lidi, örömet hoztam, ne aludjál oly mélyen, mintha halva volnál.

Pista tovább aludt.

Lidika most felszakítá mellén az inget, szívére tette piciny kezét, — az jéghideg volt, nem dobogott.

— Meghalt — rebegé — meghalt! Szent Isten! mi lelte, mi okozhatta halálát? Oh! jaj neked szegény Juliska, de jaj ... nekem is. Hisz én is szerettelek nagyon, igen nagyon, de te már akkor mást szeretél. Tudtam, kit szeretsz s ki miatt vetted meg szerelmem, azért én szerettelek, meg szerettem azt is, kit te szeretél.

Eltörttem szívemben a bosszu s harag, jángajait, melyeket megvetett szerelmem gyulástól s lemondtam rólad Juliska boldogságáért, kit jobban szerettem önmagamnál

A Tóth Kálmán szobor javára holnap megtartandó hangverseny az eddigi eredmény szerint is, kitűnőleg fog sikerülni. Az érdeklődés általános, az elhunyt költő iránt érzett kegyelet fényes adója leendő hangverseny anyagi sikere, csak az a kár, hogy városunk terem dolgában most is ott van, hol tízedekkel ezelőtt. Az anyagi sikert kétségtelenül első sorban Allaga Géza és Odry Lehel hazai művészeink, második sorban a közreműködésüket felajánlott közístelemben álló urhölgyek és urak biztosították. A műsor következő: 1. Prolog. Szavalja Meyer Alberik ur. 2. Nyitány Wagner Richardnak „Tannhäuser” című dalművéhez. Nyolcz kére két zongorán előadják; Ivánovics Anna és Lemberger Rachel kisasszonyok, Fölker Gusztáv és Matussek Antal urak. 3. „Andante espressivo”, Goltmann 3-ik hangversenyéből, Gordonkán játsza Allaga Géza ur. 4. Magyar népdalok. Szöveg Tóth Kálmántól, zene Allaga Gézától. Enéki Lemberger Rachel k. a. 5. „Liquietud”, Dreysschödtől. Zongorán előadja Ivánovics Anna k. a. 6. Daltam „Jean de Nivelle” operából. Enéki Odry Lehel ur. 7. „IV-ik magány ábránd” Ábrányi Kornélól. Zongorán játsza Heller Amália k. a. 8. „Ábránd a múlt századból”, Pergolesétől. Gordonkán játsza Allaga Géza ur. 9. Magyar népdalok Enéki Odry Lehel ur. 10. „Les adieux”, Weberől, kettős, harmonium és zongorára. Előadják Heller Amália k. a. és Fölker Gusztáv ur. Kezdete 8 órakor. Megemlítjük, hogy a kiosztott jegyek legnagyobb részben elkeltek, ahogyan néhány maradt vissza. Mely körülményből figyelemztetjük a résztvevni szándékozókat, hogy előre gondoskodjanak.

© Kereskedelmi és iparkamarai választás f. hó 10-én ejtett meg. — Az iparosok részéről megválasztottak Frankenberg Ferenc kőfaragó és Kazal János molnár iparosok, — a kereskedők részéről Weidinger Salamon és Beck Samu kereskedők.

* Hymen. Tábor Péter városunk szülfőte, jelenleg a soproni pénzügyigazgatóság titkára, ezelőtt volt Baranyamegyei adófelügyelő e napokban jegyezte el magának Radány Emma kisasszonyt Bajáról. Az esküvő hír szerint husvét után Baján fog megtartani. Fogadják a boldog pár tiszta szívből erődü öszinte szerencs kívánatunkat.

† Halálozás. Mint sajnálattal értesültünk, a magyar nép tözsgyökeres mintaképe, Strébely János szántóval községi orvos rövid szenvedés után f. hó 15-én elhalálozott. Ritka buzgalom, példás becsületességű alakja letűnt az életből, barátai, ismerősei legmélyebb szeretetét vitte el magával, s a nép igazai atyát veszített el benne. Nyugodjék kékével. A gyászjelentés következő:

„Strébely szül. Andre Karolina saját, ugy számos rokonai, barátai és ismerősei nevében mély fájdalommal jelenti felejtet-

jobbán szerelmemnél. De most, midőn mind kettőnknek elvesztél, megvallom lángoló szerelmemet s ha nem halod is te, hallja meg lelked a tulvilágon! Oh Isten vedel te boldogtalan, megcsókollak utoljára s holttested mellett esküszöm, hogy e csók után férfi esőkja nem érinti ajkaimat.

Lehajolt s forró, lázas csókjával érinté Pistának jéghideg, megkékült ajkait. Sokáig maradt reá borulva, mintha lelkét akarta volna beleszokolni a megdermet testbe.

Mint nyári fergeteg, gyorsan, szilajon vágatott vissza Pista a pusztába. Szívében a kétkedés, a fájdalom és a szerelem Veszúja forrongott, kitorréssal fenyegetve azt minden pillanatban. Kunyhójához érve paripáját a ménesebe kergette, ő pedig roskadozó léptekkel sietett annak belsejébe. Aggán ezer meg ezer gondolat cikákkazott át s szívét szorolni, fejtét szédülni érezve eszméletlenül rogyott szalmaágyára. Sokáig aludt. Midőn felébredt a nap már lenyugodott s végső sugárjai arany koszorúval övedték az oladási bérceket; távolból a nazafelé terelt ménés nyertései s a gulya kolompolása hallatszott.

Felállt; észbe jutott a reggeli esemény s ismét kétkedve bánatosan rázta fejét; majd furulyáját véve a szabadba ment s tán először, de utoljára furlyázta vigan:

„Bazarszása-bokrétás s süvegem,
Rám mosolygysz, megszeretél kedvesem,
Hű szerelmed elűzte a bánatom
S te lettél a vigasztaló angyalom.”

De hasztalan iparkodott elhárítani magával, hogy szeretteit, a kétkedés szülte fájdalmat nem tudta kiűzni szívéből. Ott volt az szívére rejtve s furulyázás után oly erővel tört ki, hogy egyet sikoltva, kiterjesztett karokkal, megrepedt szível hanyatlott a föld före.

len férje Strébely János, szántóval érdeműs körörmönk f. évi április hó 14-én meghülésből eredt rövid szenvedés után életének 73. orvosi működésének 46. évében történt gyászos kimúltát. A megboldogultnak hült tetemei f. hó 16-án d. u. 3 órakor fogtak a helybeli sirkertben örök nyugalomra tétetni. Szántóvár, 1881. április 14-én. Áldás és béke lengjen porai felett!”

© Treszkits Antal s társai bűnügyében a vizsgálat egyre nagyobb eredményt hoz létre. Eddig a Kohn fele magtár feltörés, Vollner tele házkiadás, P. Kovács György házánál történt lopás, és Jelenitsnél megkísértett betörés és lopás derített ki. A Vollmertől ellopott holmi nagy részben előkerült, részben eladtak, részben a tettesek fölélték. Az óvatosan vezetett vizsgálat egész bűnbundát fedezett fel, mely banda úgy látszik, a város területén elkövetett lopásokat tervezte kisebb csapatokban végrehajtotta. A megrögzött gonosz indulatot mutatja azon körülmény, hogy midőn a banda 3 tagja Vollner kereskedő ludait akarta ellopni, észrevette, hogy 2 ludját már ott jár, első pillanatra menekülni kezdett a 3 jómádár, s ezen tevédsüket akkor vettek észre, midőn az előttük ott járt 2 tolvaj a ludakat elemelte, s azokkal az utcákba eltűntek. Kijátszásukat azzal boszulták meg, hogy Vollner házához visszamentek, az elcsukarát, irodát feltörték, az ott levő holmit ellopták, s miután a sötétben egy üveg edes-séget találtak, kóstolóra azt azért vitték el, hogy befőt gyümölcsöt ehessenek. A közhangulat tehát nem tevedett, midőn ezen bandát gyanúsította a betörésekkel. Sietünk kijelenteni, hogy rendőrségünk kiváló tapasztalt, buzgósággal járt közre, s a „constabler urak,” — mint a tettesek egyáltalán czimezik a rendőroket, bebizonyították életrevalóságukat.

© Kiosztott Baja város házi-, törlesztő-, árva- és alapítványi pénztárnak számadása és mérlege 1879-ik évről. No erre már csakugyan rá lehet mondani, hogy hátravagunk, mert úgy tudjuk, hogy most az 1880. évi számadásokat kellett volna közrebocsájtani. Ha nem ezen régiség lenne előttünk, tüzetesen foglalkoznánk vele, így csak azt jegyezzük meg, hogy a munkaközpontelenek segélyezésére 18 frt. mondva tizen-nyolcz forint adott ki egy even át. Vagy szükségletre, vagy arra lehet következtetni, hogy szerencsés emberek lakják városunkat.

† Selymentenyésztési tanfolyam. A bajai állami tanítóképzőben f. hó 19-től kezdve 5 napra terjedő selymentenyésztési tanfolyamra van szerencsém az ezen iparág iránt érdeklődő s Baja városában működő tanító urakat teljes tisztelettel meghívni.

V.

Temetés van. Olyan búsan, olyan fájdalmasan zúgnak a harangok, mintha ők is éreznék azon iszonyú fájdalmat, mely egy fiatal lányka szívét tépi, mardossa. A hajtás menet most ér a temetőbe. Négy fekete ruhás paraszt legény viszi az egyszerű fakoporsót, melybe „Szomorú Pista” élettelen teste volt szögezve, hogy átadják azon édes anyának, melynek kebeléből vétettünk, a földnek, átálmodni az örökkévalóság egy részét, míg az angyalok nem harsogtatják arany trombitájukat, jelt adandók a boldog föltámadásra.

A koporsó után két sápadt arcú leányka lépdelt, tiszta fehérbe öltözve, az egyik Juliska, a másik Szalay Lidi volt. Iszonyú fájdalom ül mindkettő szívében, mely könnyű sajtot kisírt szemekből. Elérnek egy új sírgödörhöz; a pap beszélt a koporsót, elénklik a bucsuztatót s a koporsót halottjával leeresztik a sírba, hol nincs öröm és bú, boldogság és fájdalom.

A sír behantoltatott; a temetőből mindenki távozott, csak Juliska és Lidi térdelnek a sírhalom mellett, könyzárporral áztatva a sárga göröngyöket. Csak sirjatok! hullassátok könnyűteket, igaz gyöngyeit a hűség tengerének, hisz oly jól, kedvesen esik ez annak, kinek teste hat láb mélyen van töltet, s kinek lelke mosolyogva néz le reátok a csilagok közül.

Mögöttük egy nyájás képi öreg állott, Juliska apja, siránkozva Pista halálán és egyetlen leánya elvesztett boldogságán. Többször szól már a térdelőkhöz, intvén őket a hazatérésre, de azok nem hallották, hanem a sírra borulva susogtak érthetetlen hangokat, mintha csak Pista lelkével beszélgetné-

TÁRCZA.

Szomorú Pista.

— Elbeszélés —

GUBICZA LAJOS töl.

(Vége.)

IV.

A vidéken szép nyári alkony terült el. A Balaton síma volt, mint a redőtlen gyermekarc, csendes és tiszta, mint a fiatal szív, mely nem ismeri a szenvedélyeket s melyben még nem a bűn csipős esalán virága, hanem az erény szende liloma illatozik. A suhógó nádas között csak olykor vakkantott egyet a szürke gém, vagy vizi-csibe, vagy egy két jollakott seregély röpül fel helyéről, más helyen keresni nyughelyet. Illatos, enyhe szellőcske lengedezett a zöld mezőn, csókolva a tikkadt virágokat, mik oly szépeket, oly boldogjót álmodnak a a ragyogó harmatról és az aranyos napsugarakról.

A derengő félhomály látni engedé a vörös ruhás lánykát, ki a fűzfői pusztára vezető úton haladott s kiből Lidikára, a templom előtti kedves leánykára ismerünk, sietve Pistához, templom előtti igéretét beváltani.

Nagyon el lehetett merülve gondolataiban, mert nem vette észre Pistát kunyhóját, melyben ez nyáron tartózkodni szokott. Tán nem is venné észre, ha kutyája, egy nagy őrző komondor meg nem áll és szaglálva a kunyhó felé nem szalad. Ekkor jutott észbe, hogy Pistának itt kell lenni s dobogó szívével közeledett a kunyhó felé, melyben a környék legderekabb legénye tanyázott.

GYÓGYLEVELEK.

VI. vértisztulás s anyagsere.

A vér jelentősége az emberi testre s az életre nézve mindenki előtt ismeretes. Főlöles lenne tehát bizonyíthatnunk, hogy még a legesekélyebb vérváltozás is befolyással bír az egészségre s azt többé kevésbé megzavarja. Ezen kiegészítő anyaghoz a kélelékek természetesen a keményebb s folyékony táplálékból vétetnek, miket az ember elkölt, de elhasználhatóságukhoz bizonyos testnedvekkeli vegyítését szükséglik. A savanyu nedveknek, melyek a gyomrot elfoglalják s az emésztett anyagot elkülönítik — feladata a husneműket feloldani, ellenkezőleg az epe bizonyos anyagok előkészítésére szolgál, melyek a vér s testújítást eszközlik; ide tartoznak még a mirigyek a vastag és vékonybelekből. A vér újítására szükségeltető anyag felszíva, míg a fölös kiöntve lesz — az egész működés az emésztés. Mindenkinek, ki a főntebb mondottakat megfigyelte, megvilágított, hogy mily szerepe van az emésztésnek s véle a helyes vérösszetételnek az egészségben de az is, hogy a hiányos emésztésből s ebből kifolyólag a helytelen vérösszetételből hány, az egészséget tönkretévő fájdalmak származnak; — rheizmus, nyilt sebek, fehérvér, tunyaság, utálatos bőrküitések, a testnek fáradtsága, kedvtelenség, étvágytalanság, hypochondria, hysteria, fájdalmak a gyomor és bélben aranyér, puffadások, szédülések, göresők stb. mind oly jelenségek, melyek a régi bajból származnak, s melyek annak gyógyulásával ismét eltűnnek. Nem lehet eléggé óvakodnunk ily baj gyógyításánál az oly szerektől, melyek erősen hatnak s a szervekre gyengítőek, hanem oly gyógyszereket válasszunk, melyek az emésztő szerveket gyengéden nagyobb tevékenységre ingerlik, a fölösleges epét eltávolítják, a nélkül, hogy a testre káros következményei volnának, mint pl. a dicéretesen ismert Brandt Richard schveiczi labdacsinál ez eset áll. Ezen Brandt Richard schaffhauseni gyógy. által készített labdacsinál az Osztrák-Magyar birodalom minden nagyobb gyógytárában meg lehet kapni bádogdobozkákban 50 szemet 70 krért, 15 szemet 25 krért. Minden dobozon etiquette, melyen a schveiczi kereszt s a készítő neve áll — látható. — Baján árusítja: Geiger Károly gyógyszerész ur.

Dr. Lengiel nyir-balzsama.

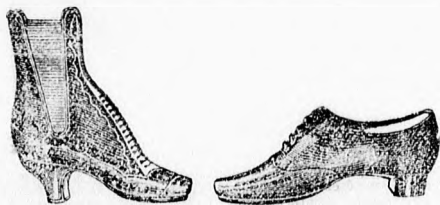
Már maga a növény-folyadék, mely furás után a nyírfából folyik, emberemlékezet óta a legkitűnőbb szőpítő-szernek ismertetik; de csodálatos hatást nyer azáltal, ha az a feltaláló előírása után vegyész úton balzsammá készítettik.

Ha e balzsammal este az arcot vagy bőrt megkenjük, már a következő reggelre alig látható hártya-pikkelyek hagyják azt el, miáltal a bőr fehér és gyengéd lesz.

Ezen balzsam elsimítja az arcot a ráncokat és himlő-helyeket, és ifjui szint kölesönöz; általa a bőr fehér, gyengéd és friss lesz, valamint eltávolít minden szeplőt, májfoltot, anyajegyet, orrverességet, bőrtakát és mindennemű tisztátalanságot a bőrön. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapest.** király-utca.

Raktár: **Pozsonyban: Pisztory Félix. Temesvárott: Tarczay István. Zágrábban: Mitlbach Zsigmond** gyógyszerészeknél.

Legolcsóbb és legjobb hírű bevásárlási forrás!

Nagyban és kicsiben.

BAUER BÉLA

BUDAPEST, kerepesi-ut 27-ik szám alatt.

Magyar cipő és csizma gyári-raktára.

Ajánlja saját készítményeit a következő áron:

Nők számára:

Komotcipők eberlasztin vagy bőrből . . . 1.80
Divatos sétatcipők . . . 2.20
Regatta cipő csatokkal v. fűzővel finom eberlasztin v. zergebőrből . . . 2.80
Regatta cipő kecske- vagy borjú bőrből szegezett kettős talppal, rokkoko sarokkal . . . 3.—
Eberlasztin czugos topánok 20-er magas vágású ruganyhúzóval, lakk orral, rokkoko sarokkal . . . 3.—
Eberlasztin czugos topánok 20-er magas váráu sziv vagy polonéz alakban, rokkoko sarokkal Bismark alakban gombokkal, rokkoko sarokkal és szegezett dupla talppal . . . 3.40

Urak számára:

Vikszbőr topánok srófozott dupla talppal . . . 4.—
Kecskebőr topánok szimpla talppal hamis varás . . . 4.20
Regatta vagy párisi félcipő fűző vagy czuggal, viksz borjú vagy zergebőrből . . . 3.40
Csizmak erős vikszos vagy ságrin bőrből 50-er magas szárral, srófozott dupla talppal . . . 8.80
Finom cipők viksz vagy borjú bőrből . . . 2.40
Leány cipők eberlasztin vagy bőrből 1.80 krtól . . . 2.40
Gyermekek cipők 50 krtól . . . 1.—
A munka tartóságáért kezeséget nyújtok. Megrendelések póstán utánvét mellett vagy az előleg beküldése után gyorsan és pontosan teljesítek. — Nem alkalmasak kezeséggel kieserlőtetnek. — Árjegyzékek bérmentve és ingyen.

Cs. kir. kizárólagosan szabadalmazott

ÉKSZER-EVŐESZKÖZÖK.

A szabad. ékszer-evőeszköz a legújabb, legszebb és legjobb a mindennapi használatra, s föltétlenül dísz minden háztartásnak. Az alább jegyzett evőeszközök mindegyike, u. m. kés, villa, kanál stb. egy pompásan sikerült **utánzott drágakő**, mint **violakő, opal, zafir, rubin, smaragd** stb. van foglalva. Az alább jegyzett összes árak keresztül-kasul **ezüstfehér** ércből vannak készítve, melyek sok évi használat után is megtartják ezüstfehér színüket. A lejjebb említett összes tárgyak fehér színének megtartásáért **10 évig kezeséget vállalunk.** A következő 24 drb. szabadalmazott ékszer asztali evőeszköz összesen csak **3 frt 75 krba** kerül, u. m.

- 6 drb. szabadalm. ékszer-asztalikes.
- 6 „ szabadalm. ékszer-asztali villa,
- 6 „ szabadalm. ékszer-evőkanál,
- 6 „ szabadalm. ékszer-kávékanál.

Összesen 24 drb. **3 frt 75 kr** áron, mellette írásbeli jótállás a fehér-mesés ölelő **3 frt 75 kr** áron, mellette írásbeli jótállás a fehér-ségért és jó minőségért.

Ha egyszerre 48 drb. rendeltetik meg ez evőeszközökből, úgy azokat igen ügyes s csakis e célra készült csinos cartonban küldjük, a 48 drbot **7 frtért** Ezeken kívül ajánljuk még a következőket: **szabadalm. ékszer-levesmerőkanál dbja 50 kr; szab. tejmerő dbja 35 kr; szabad. főzelékkannál szilárd, drbja 45 kr; nagy tisztelgő táca 90 kr; 1 drb. tejeskanna, középnagy 2 frt 50 kr. 1 drb. thea-kanna, középnagy 3 frt; 1 drb. ezukortartó izléses, földéll 1 frt 80 kr; ezukortartó finoman metszve 2 frt 40 kr; asztali gyertyatartó, díszes, magas, göth izlésben, párja 2 frt 25 kr; ugyanezek finoman metszve 3 frt 25 kr; bors és sótartó 60 kr; ecet és olajtartó, 2 részben, metszett kristály üveggel 3 frt 50 kr, 4 részben 4 frt 75 kr; asztali gyújtóeszköz-pyramis 1 frt 20 kr; dohánytartó, metszett, pattantott földéll 1 frt 25 kr; palaczk-dugók, bohóc alakokkal, 3 frt 60 kr, és még ezer ezer más tárgy.**

10 évi kezeség az összes áruknál, úgy a fehérben maradásért, mint a legjobb minőségért.

Videki megrendelések az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek; levelek czimzandók:

Blau és Kann főügynökök, Bécs, I. Heinrichshof.

NB. A köszönő és elismerő levelek száza fekszik az irodában betekinthetés végett. Utánzások és hamisítások törvényesen büntetettek.

NÁNAY LAJOS

KÖNYVNYOMDÁJA

elvállal mindennemű e szakba vágó

M U N K Á K A T

a legjutányosabb árak mellett.

Üzlethelyiség: Baján, Bódog-téren, Scheibner-féle házban.

